

Ahol a víz az úr

– Dr. Hovány Lajos vízépítő mérnök könyvbemutatóját vetítéssel egybekötött előadás kísérte –

Pénteken este a Dobó Tihamér Képtárban a Cnesa OMI szervezésében városunk vendége volt Dr. Hovány Lajos egyetemi rektor, akinek személye immáron szinte egyet jelent a régió vizeinek legavatottabb, legtöbbet idézett szakértőjével. A nézőközönséggel, hallgatósággal megtelt galéria ékesen igazolja, hogy felszíni vizeink állaga, tisztasága, jövőbeli sorsának alakulása vidékünk emberét sem hagyja közömbösen. Éppen ezért jó volt látni, hogy nem csak a mérnöki szakma képviselői, és a környezetvédők, a téma által érintett szakemberek, hanem általában a természetet óvó, azt megbecsülő, jó szándékú polgárok is megtisztelték jelenlétükkel a rendezvényt. Rövid megnyitó beszédében Iván Ágnes méltatta Dr. Hovány munkásságát, majd a professzor úr vette át a szót, és múltidéző előadása révén évszázadokról évszázadokra taglalt mondanivalójában érzékletes képet festett a Palicsi-tó kialakulásának körülményeiről, a kezdetektől a folyamatos változásokon körösztil a vízgyűjtő medencéjének jellegzetességével bezárólag szinte mindenről. Nem kis mértékben az előadó állhatatos kutatásainak köszönhető például, hogy mára koherens ténnyé kezdenek válni régióink középkori települési viszonyai, hogy nagy biztonsággal megállapítható mikor és hol voltak a mára már nevükben sem élő falvak, amiket a százötven éves török hódoltság leradírozott a térképről, és kitörölt az emlékezetből. Egzakt tudományos módszerekkel kimutathatóak ugyanis a hajdani tavak, barák, patakok és folyómedrek elhelyezkedésének, medrének helyszínei, nyomvonalai, azok nagysága vagy zsugorodása, amik alapján – ahogy Dr. Hovány Lajos fogalmazott „mivel az őseink sem voltak hülyébbek, mint mi, tehát élhető helyen szerettek lenni, víz mellett volt a legkényelmesebb megtelepedni” – az emberi élőhelyek keresését sok tekintetben megkönnyítette az a munka, amivel föltárták, föltérképezték és dokumentálták az észak-bácskai térség múltbéli felszíni vizeinek krónikáját. Mivel a Palicsi-tó helyzete, állapota minden koron egybeforrott Szabadka városával, Dr. Hovány Lajos évtizedeket szentelt annak, hogy a város vizeivel, a kanálisokkal, az egykori csatornarendszerrel, a vízelvezetésekkel, a töltésekkel, vízfogókkal kapcsolatos összes kérdésre választ találjon. Mára az ő térképe nyomán rajzolódik ki előttünk az a hatalmas munka, amit a régi idők itteni embere a lecsapolások végett volt kénytelen elvégezni. A kötet, azaz a tudományos munka mintegy kereteként részletesen földolgozza a felszíni folyó- és állóvizeink történetét a felölelt több mint 800 év alatt. Az előadás végén a közönség soraiból lehetett faggatni a professzor urat, aki a tőle megszokott szerénységgel, ám szaktudásának legjavát adva válaszolt a fölmerülő kérdésekre. Az est végén a szerző dedikálta könyvét. Jó lenne, ha minél többen megvásárolnák: tanulságos olvasmány. De ha netán nem is veszi meg valaki, nem árt ha elgondolkodik azon, mit is ér a jövőnk víz nélkül, mi is vár az utódainkra, ha ilyen ütemben éljük föl a környezetünk adta kincseket? Kétlem, hogy párszáz év után is akad majd egy Dr. Hovány Lajos, aki tükröt tart elébünk, mit és hol rontottunk el.

Pk